LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE TARNYBOJE Į S T A T Y M A S

1997 m. liepos 2 d. Nr. VIII-371
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir uždaviniaif

Šiuo įstatymu siekiama suderinti valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų privačius ir visuomenės viešuosius interesus, užtikrinti, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą ir užkirsti kelią rastis ir plisti korupcijai valstybinėje tarnyboje.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Asmenys, dirbantys valstybės ar savivaldybės tarnyboje,** – politikai, visų lygių valdininkai pagal Valdininkų įstatymą bei kiti asmenys, kurie dirbdami valstybės valdžios, valdymo, savivaldos, teisminėse, teisėsaugos, valstybės kontrolės bei priežiūros ir joms prilygintose institucijose vykdo valdžios atstovo funkcijas arba turi administracinius įgalinimus.

2. **Kandidatas –** asmuo, siekiantis būti išrinktas, paskirtas į šio straipsnio 1 dalyje nurodytų kategorijų pareigas ar tarnybas arba joms patvirtintas.

3. **Privatūs interesai** – asmens, dirbančio ar siekiančio dirbti valstybės ar savivaldybės tarnyboje, (ar jo artimojo giminaičio) asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, galintis turėti įtakos sprendimams atliekant tarnybines pareigas.

4. **Viešieji interesai** – visuomenės suinteresuotumas, kad asmenys, dirbantys valstybės ar savivaldybės tarnyboje, visus sprendimus priimtų nešališkai ir teisingai.

5. **Interesų konfliktas –** situacija, kai valstybės ar savivaldybės tarnyboje dirbantis asmuo, atlikdamas pareigas ar vykdydamas pavedimą, privalo priimti ar dalyvauti priimant sprendimą, ar įvykdyti pavedimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais.

6. **Artimieji giminaičiai ir šeimos nariai –** asmenys, nurodyti Baudžiamojo kodekso 305 straipsnyje.

7. **Asmeninis suinteresuotumas** – valstybės ar savivaldybės tarnyboje dirbančio asmens siekimas priimti sprendimą, kuris būtų palankus jam, jo artimiesiems giminaičiams ir šeimos nariams ar kitiems su juo susijusiems asmenims.

8. **Įmonė –** visų rūšių ūkinės, komercinės, kredito ir finansinės įmonės, bendrovės, įstaigos, bendrijos, asociacijos, susivienijimai ir organizacijos.

3 straipsnis. Asmenų, dirbančių valstybės ar savivaldybės tarnyboje, prievolės

1. Viešųjų interesų viršenybei užtikrinti asmenys, dirbantys valstybės ar savivaldybės tarnyboje, privalo:

1) nešališkai, sąžiningai ir tinkamai atlikti tarnybines pareigas;

2) įstatymų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto;

3) nesinaudoti pareigomis asmeninei naudai gauti;

4) priimdami sprendimus, vadovautis įstatymais ir visų asmenų lygybės principu;

5) nesinaudoti ir neleisti naudotis tarnybine ar kita su savo veikla susijusia informacija kitokia tvarka ir mastu, nei nustato įstatymai;

6) tiesiogiai ar netiesiogiai nesinaudoti ir neleisti naudotis jokia valstybės nuosavybe, taip pat ir valstybei nuomojama nuosavybe, kitokiai nei tarnybinei veiklai.

2. Asmenys, nustoję eiti pareigas valstybės ar savivaldybės tarnyboje, negali naudotis savo darbo toje tarnyboje privalumais.

ANTRASIS SKIRSNIS
PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMAS

4 straipsnis. Privačių interesų deklaracijos

Privačių interesųvienodos formos deklaraciją privalo pildyti:

1) valstybės ar savivaldybės tarnyboje nuolat dirbantys asmenys – metinę praėjusių kalendorinių metų deklaraciją, o paaiškėjus naujoms aplinkybėms, – papildomą deklaraciją;

2) kandidatai – laikotarpio nuo kalendorinių metų pradžios iki rinkimo, skyrimo į atitinkamas pareigas valstybės ar savivaldybės tarnyboje ar tvirtinimo šioms pareigoms dienos deklaraciją arba praėjusių kalendorinių metų deklaraciją, jei nuo kalendorinių metų pradžios nepraėjo vienas mėnuo.

5 straipsnis. Deklaracijų pateikimas

1. Asmens, dirbančio valstybės ar savivaldybės tarnyboje, metinė privačių interesų deklaracija pateikiama kiekvienais metais iki kovo 1 d.

2. Kandidato privačių interesų deklaracijapateikiama likus ne mažiau kaip 15 dienų iki rinkimo, skyrimo į atitinkamas pareigas valstybės ar savivaldybės tarnyboje ar tvirtinimo joms dienos.

3. Deklaracija paaiškėjus naujoms aplinkybėms pateikiama nedelsiant po šių aplinkybių paaiškėjimo.

4. Šio straipsnio 1–3 dalyse nurodytos deklaracijos pateikiamos valstybės ar savivaldybės institucijos, kurioje dirba arba nori dirbti asmuo, vadovui ar jo įgaliotam atstovui.

5. Nurodytos deklaracijos atskirose institucijose gali būti pateikiamos ir kitoms struktūroms, jeigu tai numato tokios institucijos veiklos tvarką nustatantis įstatymas.

6. Respublikos Prezidentas ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nurodytų valstybės ar savivaldybės institucijų vadovai metinę ir kitas privačių interesų deklaracijas pateikia Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

6 straipsnis. Privačių interesų deklaracijų turinys

1. Asmens, dirbančio valstybės ar savivaldybės tarnyboje, ir kandidato metinėse privačių interesų deklaracijose turi būti nurodyta deklaruojančiojo ir jo sutuoktinio:

1) pagal Gyventojų turto ir pajamų deklaravimo įstatymą mokesčių inspekcijai deklaruoto turto, piniginių lėšų, vertybinių popierių, turtinių įsipareigojimų, pajamų ir mokesčių suvestiniai duomenys;

2) mokesčių inspekcijai pateiktos turto ir pajamų deklaracijos detalizuoti duomenys:

a) lėšos, esančios bankuose, kitose kredito įstaigose bei pas kitus asmenis, nurodant bankų, kredito įstaigų, juridinių asmenų pavadinimą, buveinės adresą, taip pat fizinių asmenų vardus, pavardes ir gyvenamąją vietą;

b) turimų akcijų, įnašų, pajų bei vertybinių popierių skaičius ir vertė, nurodant, kokios įmonės yra turimos akcijos, įnašai ar pajai ir kokios rūšies yra turimi vertybiniai popieriai;

c) turtiniai įsipareigojimai (gautos paskolos, įsipareigojimai, užtikrinantys prievolių įvykdymą, ir pan.);

d) dovanos, gautos per paskutinius kalendorinius metus, jeigu jų vertė yra didesnė negu 100 Lt, išskyrus dovanas, gautas iš artimųjų giminaičių;

e) per paskutinius kalendorinius metus kitų fizinių ar juridinių asmenų surengtos ir apmokėtos kelionės, jeigu jų vertė yra didesnė nei 1000 Lt, taip pat surengtos pramogos ar suteiktos

paslaugos, jeigu jų vertė yra didesnė nei 100 Lt, išskyrus atvejus, kai keliones, pramogas ar paslaugas surengia, apmoka, suteikia ar organizuoja artimieji giminaičiai;

3) įmonės pavadinimas, buveinės adresas, veiklos pobūdis, jeigu deklaruojantysis ar jo sutuoktinis yra personalinės įmonės savininkas;

4) pareigos ir ryšiai su įmonėmis ar tarptautinėmis organizacijomis, narystė ir pareigos visuomeniniuose judėjimuose ar organizacijose, išskyrus narystę politinėse partijose;

5) artimieji giminaičiai ir šeimos nariai, kiti deklaruojančiajam žinomi asmenys, dėl kurių, jo nuomone, tarnyboje gali kilti interesų konfliktas, nurodant galimo interesų konflikto pagrindus.

2. Pasikeitus deklaruojamiems duomenims po to, kai buvo užpildyta deklaracija, asmuo, dirbantis valstybės ar savivaldybės tarnyboje, ne vėliau kaip per dvi savaites nuo tokių duomenų pasikeitimo dienosprivalo juos deklaruoti. Ši deklaracija pridedama prie metinės deklaracijos ir yra jos priedas.

3. Deklaruojantysis gali nenurodyti duomenų apie sutuoktinį, jeigu sutuoktiniai kartu negyvena, neveda bendro ūkio ir dėl to šie duomenys deklaruojančiajam nėra žinomi.

7 straipsnis. Deklaracija paaiškėjus naujoms aplinkybėms

Jeigu paaiškėja naujos aplinkybės, kurios nebuvo nurodytos pateiktoje deklaracijoje, valstybės ar savivaldybės tarnyboje dirbantis asmuo, įsitikinęs, kad jis, jo artimieji giminaičiai ar kiti su juo susiję asmenys svarstomu klausimu yra suinteresuoti ir taigali sukelti interesų konfliktą, privalo apie tai nedelsdamas raštu informuoti savo tiesioginį vadovą ar institucijos vadovo įgaliotą atstovą ir pateikti atskirą deklaraciją.

8 straipsnis. Deklaracijų formos ir saugojimas

1. Šio įstatymo 4 straipsnyje išvardytų deklaracijų formą ir pildymo taisykles, vienodas visoms valstybės ar savivaldybių institucijoms, nustato Vyriausioji tarnybinės etikos komisija.

2. Deklaracijas saugo pareigūnai, kuriems jos yra pateiktos.

9 straipsnis. Deklaracijų duomenų tikrinimas

Jeigu reikia patikrinti, ar deklaracijoje pateikti duomenys atitinka tikrovę, tikrina:

1) šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodytus duomenis – institucijos vadovo ar Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos teikimu Valstybinė mokesčių inspekcija;

2) šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 4, 5 punktuose nurodytus duomenis – institucijos vadovas, jo įgaliotas atstovas arba Vyriausioji tarnybinės etikos komisija.

10 straipsnis. Metinių privačių interesų deklaracijų viešumas

1. Respublikos Prezidento, Seimo narių, Ministro Pirmininko, ministrų, viceministrų, ministerijų sekretorių, Konstitucinio Teismo pirmininko ir teisėjų, Aukščiausiojo Teismo, Apeliacinio teismo ir apygardų teismų pirmininkų, skyrių pirmininkų ir teisėjų, Ūkinio teismo ir apylinkių teismų pirmininkų, teismų pirmininkų pavaduotojų ir teisėjų, generalinio prokuroro ir generalinio prokuroro pavaduotojų, Generalinės prokuratūros struktūrinių padalinių, taip pat apygardų ir apylinkių prokuratūrų vadovų, Valstybės kontrolės vadovaujančių pareigūnų, apskričių viršininkų, apskričių viršininkų pavaduotojų, Vyriausybės įstaigų (departamentų, agentūrų, tarnybų, inspekcijų), prie ministerijų įsteigtų departamentų, tarnybų, inspekcijų, kitų valstybės valdymo institucijų vadovų (generalinių direktorių, direktorių, viršininkų) ir vadovų pavaduotojų, Lietuvos banko valdybos pirmininko ir valdybos pirmininko pavaduotojų, Muitinės departamento prie Finansų ministerijos ir teritorinių muitinių vadovaujančių pareigūnų, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos ir teritorinių mokesčių inspekcijų vadovaujančių pareigūnų, Vidaus reikalų ministerijos Ekonominių nusikaltimų tyrimo valdybos ir miestų bei rajonų komisariatų ekonominių nusikaltimų tyrimo skyrių (poskyrių) vadovaujančių pareigūnų, policijos generalinio komisaro, vyriausiųjų komisarų, vyresniųjų komisarų, savivaldybių merų, vicemerų,

administratorių, savivaldybių tarybų komitetų pirmininkų, Seimo kontrolierių metinės privačių interesų deklaracijos kiekvienais metais ne vėliau kaip gegužės 1 d. valstybės lėšomis yra skelbiamos „Valstybės žiniose“. Šių deklaracijų patvirtintus nuorašus „Valstybės žinių“ redakcijai kasmet iki kovo 31 d. perduoda institucijų vadovai, jų įgalioti atstovai ar kiti asmenys, kuriems šio įstatymo nustatyta tvarka deklaracijos buvo pateiktos. Vardinį šioje dalyje išvardytų pareigų sąrašą kiekvienais metais iki sausio 31 d. nustato Vyriausioji tarnybinės etikos komisija.

2. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatyta tvarka su šio straipsnio 1 dalyje išvardytų asmenų metinėmis ir kitomis privačių interesų deklaracijomis, saugomomis šio įstatymo 8 straipsnio nustatyta tvarka, gali susipažinti bet kuris asmuo, pateikęs asmens tapatybę liudijantį dokumentą.

3. Kitų asmenų, dirbančių valstybės ar savivaldybės tarnyboje, privačių interesų deklaracijos gali būti skelbiamos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos motyvuotu sprendimu.

TREČIASIS SKIRSNIS
REIKALAVIMAI ASMENIMS, DIRBANTIEMS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS TARNYBOJE

11 straipsnis. Pareiga nusišalinti

1. Asmeniui, dirbančiam valstybės ar savivaldybės tarnyboje, draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip paveikti sprendimus, kurie sukelia interesų konfliktą.

2. Prieš pradedant tokio sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūrą arba pačios procedūros metu asmuo, dirbantis valstybės ar savivaldybės tarnyboje, privalo informuoti savo tiesioginį vadovą ar institucijos vadovo įgaliotą atstovą bei asmenis, kurie kartu dalyvauja sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūroje, apie esamą interesų konfliktą ir nusišalinti nuo dalyvavimo tolesnėje procedūroje. Institucijos vadovas ar jo įgaliotas atstovas gali nepriimti pareikšto nusišalinimo ir įpareigoti asmenį dalyvauti tolesnėje procedūroje.

3. Asmuo, dirbantis valstybės ar savivaldybės tarnyboje, privalo vykdyti institucijos vadovo arba jo įgalioto atstovo rašytines išankstines rekomendacijas, nuo kokių sprendimų rengimo, svarstymo ar priėmimo jis privalo nusišalinti. Šios rekomendacijos remiantis metinėmis deklaracijomis arba asmens prašymu yra sudaromos konkrečiai situacijai. Išankstines rekomendacijas asmuo, dirbantis valstybės ar savivaldybės tarnyboje, gali viešinti savo nuožiūra.

4. Asmuo, dirbantis valstybės ar savivaldybės tarnyboje, negali prisidėti prie kontrolės, tyrimų komisijų ar kitų tokio pobūdžio institucijų darbo, jeigu tai sukelia interesų konfliktą.

5. Institucijos vadovas arba jo įgaliotas atstovas gali nušalinti valstybės ar savivaldybės tarnyboje dirbantį asmenį nuo konkretaus sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūros, jeigu yra pakankamas pagrindas manyti, kad šio asmens dalyvavimas sukels interesų konfliktą.

6. Šio straipsnio nuostatos netaikomos Respublikos Prezidentui, Seimo nariams, teisėjams, prokurorams, tardytojams, kvotėjams ir kitiems pareigūnams, kuriems viešųjų interesų viršenybės užtikrinimo būdai nustatomi jų veiklą reguliuojančių įstatymų.

12 straipsnis. Teisės atstovauti apribojimai

1. Asmuo, dirbantis valstybės ar savivaldybės tarnyboje, negali atstovauti valstybei ar savivaldybei arba valstybės, savivaldybės institucijoms:

1) jeigu dėl to kyla interesų konfliktas;

2) tvarkydamas reikalus su fiziniais ar juridiniais asmenimis, iš kurių jis, jo artimieji giminaičiai, kiti su juo susiję asmenys gauna bet kokios rūšies pajamas;

3) tvarkydamas reikalus su visų rūšių įmonėmis, kuriose jis, jo artimieji giminaičiai, kiti su juo susiję asmenys turi daugiau kaip 10 procentų įstatinio kapitalo arba akcijų.

2. Asmuo, dirbantis valstybės ar savivaldybės tarnyboje, negali atstovauti privačioms grupėms ar asmenims ir ginti jų interesų valstybės ar savivaldybės institucijose, išskyrus atvejus, kai jie veikia kaip įstatyminiai atstovai. Skundų ir pareiškimų nagrinėjimas, tyrimas ir svarstymas nelaikomas privačių grupių ar asmenų atstovavimu.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse išvardytų apribojimų išimtis konkrečiu atveju gali nustatyti atitinkamos institucijos vadovas ar jo įgaliotas atstovas. Sprendimas apie išimties taikymą turi būti viešai paskelbtas.

13 straipsnis. Tarnybinių teisių apribojimas

1. Asmuo, dirbantis valstybės ar savivaldybės tarnyboje, negali naudoti savo pareigų, galių ir vardo, siekdamas paveikti kitų asmenų sprendimą, kuris tiesiogiai ir netiesiogiai sukeltų interesų konfliktą.

2. Asmuo, dirbantis valstybės ar savivaldybės tarnyboje, negali savo, savo artimųjų giminaičių ar kitų su juo susijusių asmenų privačių interesų naudai naudotis ir leisti naudotis informacija, kurią jis įgijo eidamas pareigas, kitokia tvarka ir mastu, nei nustato įstatymas.

14 straipsnis. Dovanų ar paslaugų priėmimo apribojimai

1. Asmuo, dirbantis valstybės ar savivaldybės tarnyboje, negali tiesiogiai ar netiesiogiai priimti dovanų ar paslaugų, jeigu jų teikimas buvo tiesiogiai ar netiesiogiai susijęs su jo pareigų ėjimu.

2. Šis draudimas nėra taikomas dovanoms ar paslaugoms, gaunamoms pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su asmens, dirbančio valstybės ar savivaldybės tarnyboje, pareigomis.

3. Jeigu šio straipsnio 2 dalyje nurodytų dovanų ar paslaugų vertė viršija 100 Lt arba dovanų ar paslaugų, gautų per metus iš vieno šaltinio, vertė viršija 500 Lt, asmuo, dirbantis valstybės ar savivaldybės tarnyboje, privalo tai per kalendorinį mėnesį deklaruoti. Ši deklaracija pridedama prie metinės deklaracijos ir yra jos priedas.

4. Jeigu šio straipsnio 2 dalyje nurodytos dovanos vertė viršija 500 Lt, ši dovana yra laikoma valstybės ar savivaldybės nuosavybe. Tokia dovana įvertinama ir saugoma Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatyta tvarka.

15 straipsnis. Kiti apribojimai ir draudimai

Asmenims, dirbantiems valstybės ar savivaldybės tarnyboje, taikomi Valdininkų įstatyme nustatyti apribojimai ir draudimai.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
PRIEVOLĖS IEŠKANT KITO DARBO

16 straipsnis. Prievolė pranešti apie pasiūlymus

Asmuo, dirbantis valstybės ar savivaldybės tarnyboje, privalo pranešti institucijos vadovui ar jo įgaliotam atstovui apie visus pasiūlymus pereiti dirbti į kitą darbą, jeigu tokie pasiūlymai gali šiam asmeniui sukelti interesų konfliktą.

17 straipsnis. Prievolė raštu informuoti apie susitarimą

Asmuo, dirbantis valstybės ar savivaldybės tarnyboje, privalo nedelsdamas raštu informuoti savo institucijos vadovą ar jo įgaliotą atstovą apie tai, kad jis priėmė siūlymą pereiti į kitą darbą. Institucijos vadovas ar jo įgaliotas atstovas, nustatęs, kad toks asmuo yra artimai tarnybiškai susijęs su būsimuoju darbdaviu, turi nedelsdamas imtis priemonių, kad būtų pašalinta interesų konflikto grėsmė.

PENKTASIS SKIRSNIS
APRIBOJIMAI PASIBAIGUS TARNYBAI

18 straipsnis. Apribojimai sudaryti darbo sutartį

Asmuo, nustojęs eiti pareigas valstybės ar savivaldybės tarnyboje, vienerius metus neturi teisės įsidarbinti įmonių valdymo ar revizijos struktūrose, jeigu per paskutiniuosius darbo metus jo tarnyba buvo tiesiogiai susijusi su šių įmonių veiklos priežiūra arba kontrole.

19 straipsnis. Apribojimai sudaryti sandorius ar naudotis individualiomis lengvatomis

1. Asmuo, nustojęs eiti pareigas valstybės ar savivaldybės tarnyboje, ar įmonė, kurioje jis, jo artimieji giminaičiai ar šeimos nariai turi daugiau kaip 10 procentų įstatinio kapitalo ar turtinio įnašo arba dirba vadovavimo ar revizijos struktūrose, vienerius metus neturi teisės sudaryti sandorių su institucija ar naudotis institucijos, kurioje paskutiniuosius metus asmuo dirbo, teikiamomis individualiomis lengvatomis.

2. Apribojimai, nustatyti šio straipsnio 1 dalyje, netaikomi, jeigu sandoris buvo sudarytas prieš tai, kai asmuo pradėjo eiti pareigas valstybės ar savivaldybės tarnyboje, arba yra pratęsiamas, taip pat sandoriui, kuris sudaromas viešo konkurso būdu, bei sandoriams, kurių suma per metus neviršija 10 000 Lt.

20 straipsnis. Atstovavimo apribojimai

1. Asmuo, nustojęs eiti pareigas valstybės ar savivaldybės tarnyboje, vienerius metus negali atstovauti fiziniams ar juridiniams asmenims toje institucijoje, kurioje jis paskutiniuosius metus dirbo, taip pat negali atstovauti fiziniams ar juridiniams asmenims kitose valstybės ar savivaldybės institucijose tais klausimais, kurie buvo priskirti jo tarnybinėms funkcijoms. Ši nuostata netaikoma advokatams.

2**.** Asmeniui, dirbančiam valstybės ar savivaldybės tarnyboje, neleidžiama turėti tarnybinių santykių su anksčiau valstybės ar savivaldybės tarnyboje dirbusiu asmeniu, kuriam taikomi šio straipsnio 1 dalies apribojimai. Asmuo, dirbantis valstybės ar savivaldybės tarnyboje, apie tokius tarnybinius santykius privalo nedelsdamas informuoti savo institucijos vadovą ar jo įgaliotą atstovą.

21 straipsnis. Apribojimų netaikymas

18–20 straipsniuose išvardytų apribojimų taikymo išimtis konkrečiais atvejais, kai apribojimų taikymas gali pakenkti visuomenės ar valstybės interesams, nustato Vyriausioji tarnybinės etikos komisija.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS
ĮSTATYMO VYKDYMO KONTROLĖ

22 straipsnis. Kontrolės institucijos ir pareigūnai

1. Kaip asmenys, dirbantys valstybės ar savivaldybės tarnyboje, vykdo šio įstatymo nuostatas, kontroliuoja:

1) atitinkamų valstybės ar savivaldybių institucijų vadovai ar jų įgalioti atstovai;

2) nepriklausoma Vyriausioji tarnybinės etikos komisija;

3) kitos struktūros, jeigu tai numato institucijos veiklos tvarką nustatantis įstatymas.

2. Atitinkamų valstybės ar savivaldybių institucijų vadovai ar jų įgalioti atstovai, kontroliuodami, kaip vykdomas šis įstatymas:

1) prižiūri, ar asmenys, dirbantys valstybės ar savivaldybės tarnyboje, laiku ir tinkamai pateikia privačių interesų deklaracijas;

2) remdamiesi metinėmis privačių interesų deklaracijomis arba asmens, dirbančio valstybės ar savivaldybės tarnyboje, prašymu parengia asmeniui rašytines rekomendacijas, nurodančias, kokių priemonių asmuo turi imtis, kad savo tarnybinę veiklą suderintų su šio įstatymo reikalavimais;

3) savo iniciatyva, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nurodymu arba gavę pareiškimą, kad kuris nors asmuo, dirbantis jiems pavaldžioje valstybės ar savivaldybės tarnyboje, savo tarnybinėje veikloje nevykdo šio įstatymo reikalavimų, gali atlikti šio asmens tarnybinės veiklos patikrinimą. Tokiam tikrinimui įstaigoje gali būti įsteigta Tarnybinės etikos komisija. Apie tikrinimo rezultatus informuojamas pareiškimą pateikęs asmuo, asmuo, kurio veikla buvo tikrinta, taip pat Vyriausioji tarnybinės etikos komisija. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija supažindinama ir su visais gaunamais pareiškimais, kuriuose pateikiama informacija apie šio įstatymo pažeidimus.

23 straipsnis. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija

1. Nepriklausoma Vyriausioji tarnybinės etikos komisija yra sudaroma iš 5 asmenų.

2. Po vieną nepriekaištingos reputacijos ir ne mažiau kaip 10 metų profesinio darbo stažą turintį Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narį 4 metams skiria Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkas ir Ministras Pirmininkas, o du teisininkus – teisingumo ministras. Šie asmenys Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariais gali būti ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės.

3. Seimas iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narių paskiria komisijos pirmininką.

4. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nuostatus ir struktūrą tvirtina Vyriausybė. Komisijos darbuotojų atlyginimai prilyginami Vyriausybės institucijų darbuotojų atlyginimams.

5. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija yra juridinis asmuo, atskaitingas Seimui. Šiai komisijai lėšos numatomos valstybės biudžete.

6. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija:

1) analizuoja šio įstatymo taikymo problemas;

2) teikia ieškinius teismui dėl darbo sutarčių ir sandorių, sudarytų pažeidžiant šio įstatymo reikalavimus, nutraukimo ar pripažinimo negaliojančiais;

3) atitinkamų valstybės ar savivaldybių institucijų vadovams ar jų įgaliotiems atstovams teikia rekomendacijas dėl šio įstatymo įgyvendinimo tvarkos;

4) gali pavesti institucijos vadovui ar jo įgaliotam atstovui arba savo jėgomis gali atlikti tyrimą, jeigu yra gauta pagrįsta informacija, kad asmuo, dirbantis valstybės ar savivaldybės tarnyboje, nevykdo šio įstatymo reikalavimų;

5) asmens, dirbančio valstybės ar savivaldybės tarnyboje, raštišku prašymu gali atlikti tyrimą, ar institucijos vadovas teisingai taiko pareiškėjui šio įstatymo nuostatas.

7. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimai gali būti skundžiami teismui.

24 straipsnis. Atsakomybė

Asmenys, dirbantys valstybės ar savivaldybės tarnyboje, už šio įstatymo pažeidimus atsako įstatymų nustatyta tvarka.

25 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja nuo 1997 m. spalio 1 d.

2. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija sudaroma iki 1997 m. lapkričio 1d.

3. Valstybinė mokesčių inspekcija iki 1997 m. gruodžio 1 d. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatyta tvarka perduoda atitinkamų institucijų vadovams ar jų įgaliotiems atstovams Gyventojų turto ir pajamų deklaravimo įstatymo 1 priedėlyje išvardytų asmenų, dirbančių valstybės ar savivaldybės tarnyboje, 1996 metų turto ir pajamų deklaracijų kopijas, kurios prilyginamos šių asmenų 1996 metų metinėms privačių interesų deklaracijoms.

4. Nuo 1997 m. gruodžio 1 d. šio įstatymo 2 straipsnyje nurodyti kandidatai privalo pildyti privačių interesų deklaracijas.

5. Iki 1997 m. rugsėjo 1 d. Vyriausybė parengia ir pateikia Seimui įstatymų, nustatančių asmenų, dirbančių valstybės ar savivaldybės tarnyboje, atsakomybę už šio įstatymo pažeidimus, projektus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS ALGIRDAS BRAZAUSKAS